

PORE

POSITIIVINEN RAKENEMUUTOS

TYÖLLISYYSASTEEN NOSTAMISEN PILOTTIALUE

VARSINAIS-SUOMEN TOIMENPIDE-ESITYKSET HALLITUKSEN PUOLIVÄLIRIIHEEN

TYÖLLISYYSSASTEEN NOSTAMISEN PILOTTIALUE

Lounais-Suomessa on käynnissä poikkeuksellisen vahva valmistavan teknologia-teollisuuden rakennemuutos. Alueen vahvaa teollista imua on ruokittava joustavalla ja reagoivalla päätöksenteolla. Hallituksen on vahvistettava alueen kykyä vastata voimakkaaseen työvoiman kysyntään muodostamalla Lounais-Suomesta positiivisen rakennemuutoksen pilottialue. Kokeilualueella voidaan pilotoida erilaisia nopeita ja joustavia tapoja vastata teolliseen rakennemuutokseen.

Pilottialueella vahvistetaan koko Suomen työllisyyttä ja rakennetaan valtakunnallisesti monistettavia ratkaisuja.

Varsinais-Suomessa työllisyyden käänne on jo tapahtunut. Työttömyys on ollut laskussa jo vuoden verran, erityisesti suorittavissa ammattiryhmissä muutos on ollut merkittävä. Myös pitkäaikaistyöttömyyden kasvu on pysähtynyt. Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta arvioidaan, että Varsinais-Suomessa saavutetaan 72 % valtakunnallinen työllisyystavoite jo ensi vuonna.

PORE

POSITIIVINEN RAKENNEMUUTOS

TOIMENPIDE-ESITYKSET HALLITUKSEN PUOLIVÄLIRIIHEEN

TYÖVOIMAN KOULUTUS

1. Turun kaupungin ja Varsinais-Suomen oppilaitosten koulutuspaketin edistäminen

Turun kaupungin, Varsinais-Suomen korkeakoulujen ja oppilaitosten sekä teknillisten kumppaniyliopistojen koulutuspakettia edistetään alueella yhteistyössä. Opetus- ja kulttuuriministeriön asettama selvityshenkilö arvioi positiivisen rakennemuutoksen koulutustarpeita ja luovuttaa selvityksensä 21.4.2017 mennessä ministeriölle.

- ⊙ Insinöörikoulutuksen vahvistaminen
- ⊙ DI-koulutuksen järjestäminen ja koulutusoikeuksien laajentaminen
- ⊙ Tekniikan 2. asteen ja aikuiskoulutuksen vahvistaminen
- ⊙ Koulutus- ja tutkimusinfrastruktuurin kehittäminen

2. Kehittämishjelma meri- ja autoteollisuuden kasvun varmistamiseksi

Ammatillisen työvoimakoulutuksen volyyymi tulee nostaa vastaamaan nopeasti kasvanutta teknisten ja lähialojen osaavan työvoiman tarvetta. Lisäksi työvoimakoulutuksen jatkuminen tulee varmistaa riittävällä tasolla siirtymävaiheessa, kun ammatillinen työvoimakoulutus siirtyy vuoden 2018 alusta suurelta osin TEM:stä OKM:n vastuulle.

Lisämäärärahalla hankitaan myös meri- ja autoteollisuuden verkoston ja muun tuotannollisen teknologiateollisuuden kasvaviin työvoimatarpeisiin lisää suunnittelijoiden rekrytointikoulutusta ja yritysten kasvuun ja kehitykseen keko- ja täsmäkoulutusta.

- ⊙ Määräraharahatarve on yhteensä **4,5 miljoonaa euroa**. Vuodelle 2017 yhteensä 2,5 miljoonaa euroa, vuodelle 2018 1,8 miljoonaa euroa ja vuodelle 2019 0,2 miljoonaa euroa TEM:n työllisyys- ja yrittäjyysmomentille (32.30.51.)

3. Teollisuusammattioppilaitosten toiminnan varmistaminen

Sekä Meyer Turku Oy:n että Valmet Automotive Oy:n teollisuusoppilaitoksilla on ratkaisevan tärkeä rooli rekrytoitavan työvoiman kouluttajana kärkiyritysten tarvitsemiin tehtäviin. Ammatillisen koulutuksen reformin edetessä on välttämätöntä varmistaa, että teollisuusoppilaitoksilla on jatkossakin oikeus toimia koulutuksen järjestäjinä.

Ammatillisen koulutuksen järjestämislupien myöntäminen uudistuu ammatillisen koulutuksen reformin yhteydessä. Järjestämislupia haetaan keväällä 2017 ja kriteeristöä on valmisteltu alkuvuonna. Hallituksen esitys on lähdössä eduskuntaan maaliskuussa.

- ☉ Lain eduskuntakäsittelyssä tulee varmistaa yritysten ylläpitämien oppilaitosten toiminta.

TYÖVOIMAN SAATAVUUS

4. Työnhakijoiden motivointi ja osaamiskartoitus ostopalveluna

Työnhakijoiden motivointia tehdään osana TE-toimiston 3 kk haastatteluita sekä ostopalveluna. Ostopalveluna hankitaan työpaikka-/alainfot ja osaamiskartoitukset sekä eteenpäin ohjaus 20 000–30 000 työnhakijalle.

- ☉ Ostopalvelurahoitus työnhakijoiden osaamiskartoitukselle 5000 työnhakijalle 1,3 miljoonaa euroa (TEM/hallituksen kärkihankepilotti, saatu 800 000 euroa). Lisäraharave 20 000 työnhakijalle 2 miljoonaa euroa.

5. TE-toimiston lisäresursointi työvoiman saatavuuteen liittyvän haasteen hoitamiseksi

TE-toimistoon työttömien työnhakijoiden perkaamiseen tarvitaan 10 henkilön lisäresurssi.

- ☉ Rahoitustarve 500 000 euroa TEM/VM:stä.

6. Kannustinloukkujen purkamisen pilottialueeksi

Työvoiman voimakas tarve ja työttömien työnhakijoiden onnistunut työllistäminen vaatii erilaisia kokeiluja alueella kannustinloukkujen purkamiseksi. Varsinais-Suomi hakee pilottistatusta.

- ☉ Kannustinloukkujen purkamisen pilottialueeksi

TYÖVOIMAN LIIKKUMINEN, PENDELÖINTI JA LIIKENNEJÄRJESTELYT

7. Turku-Uusikaupunki työmatkabussiliikenteen järjestäminen

Työmatkaliikenteen kehittämishanke, jossa kokeillaan kaikille avoimen joukkoliikenteen ja kohdennetun työmatkaliikenteen yhdistämistä. Pilotissa kokeillaan myös uusia digitaalisia palveluja, joilla mahdollistetaan matkojen yhdistely. Turku ja Valmet Automotive Oy vastaavat digitaalisten palveluiden järjestelmäkustannuksista. ELY-keskus ja Valmet Automotive Oy vastaavat liikenteen hankinnan kustannuksista. Osa kustannuksista katetaan asiakastuloin. Lisärahoitukseen tarvitaan valtiolta noin 50 000 euroa/vuosi.

- ☉ LVM joukkoliikenteen momentti 100 000 euroa (yhteensä vuosina 2017 ja 2018)

8. Kt 43 autotehdas–satama liittymien parantaminen

Autotehtaan tuotannon kasvu aiheuttaa kuljetusten sujuvoittamistarpeita tehdasalueen ja kaupungin sataman välillä, sekä Turun suuntaan. Myös henkilöliikenteen kannalta suunnitelluilla toimenpiteillä on positiivisia vaikutuksia. Autotehtaan linja-autopysäkeillä on myös parantamistarpeita. Hankkeen suunnittelu on käynnissä. Toteutukseen tarvitaan 300 000 euroa toteuttamisrahaa vuodelle 2017.

- ☉ LVM perusväylänpidon momentti 300 000 euroa vuonna 2017.

9. E18/Telakkatien liikennevalot sekä Telakkatien ja Pernon eritasoliittymän parannustoimet

Turun telakan nopea kasvu ruuhkauttaa lähivuosina vakavasti sen liittynät E18-tiehen ja Naantalintiehen (mt 185), minkä vuoksi tarvitaan nopeita ensivaiheen parannustoimia. Toteutussuunnitteluun tarvitaan 100 000 euroa vuonna 2017 ja toteutukseen 1,5 miljoonaa euroa. Tavoitteena on rakentamisen käynnistys vuonna 2018. Kokonaisrahoitustarve perusväylänpidon momentilta on 1,6 miljoonaa euroa, josta 600 000 euroa vuonna 2017 ja miljoona euroa vuonna 2018.

- ☉ Rahoitustarve perusväylänpidon momentilta on 1,6 miljoonaa euroa.

10. Vt 8 Laitilan eritasoliittymä

Uudenkaupungin autotehtaan kannalta merkittävä parannustarve valtatie 8:lla on Laitilan eritasoliittymän parantaminen. Nykyinen valo-ohjattu liittymä on jäämässä pullonkaulaksi. Rahoitustarve on yhteensä 23,3 miljoonaa euroa, josta vuonna 2017 100 000 euroa suunnitteluun, vuonna 2018 200 000 euroa ja vuonna 2019 23 miljoonaa euroa.

- ☉ Tiesuunnitelman aloittaminen viipymättä ja investointirahoitus 23 miljoonaa euroa.

11. Uudenkaupungin radan sähköistäminen

Uudenkaupungin radan sähköistämällä voidaan parantaa sekä tavaraliikenteen liikumista Uuteenkaupunkiin, Turun ratapihan turvallisuutta että mahdollistaa tulevaisuudessa myös raiteilla kulkeva henkilöliikenne Turku-Uusikaupunki välillä. Liikennevirasto on priorisoinut Uudenkaupungin radan valtakunnallisesti ensisijaiseksi sähköistyshankkeeseen.

- ☉ Sähköistysuunnitelman käynnistäminen ja investointi: sähköistäminen 17,7 miljoonaa euroa ja lisäksi mahdollinen muu radan parantaminen.

INNOVAATIO- JA KEHITYSTUET

12. Laivanrakennuksen innovaatiotuki

Eurooppalaisen telakkateollisuuskäytännön mukaisesti Suomella on ollut käytössä laivanrakennuksen valtiontuki-instrumentti. Tuki on mahdollistanut energiatehokkuuden ja ympäristöystävällisyyteen perustuvien ratkaisujen kehittämisen, LNG:n käytön polttoaineena sekä lisännyt valmistusprosessin kustannustehokkuutta. Laivanrakennuksen innovaatiotuki ei ole vuoden 2017 budjetissa. ELY-keskuksella on tällä hetkellä sisällä hakemuksia noin 25 miljoonan euron edestä Rauman ja Turun telakoilta. Meriteollisuuden tilauskannan kasvun myötä hakemuskokouksen tiedetään varmuudella kasvavan.

- ⊙ Rahoitustarve lisäbudjetin kautta on 25 miljoonaa euroa ja kaikkiaan tarve seuraavalle 6–8 vuodelle on noin 40–60 miljoonaa euroa (TEKES:lle).

13. Pk-yritysten kehittämistuki

Pk-yritysten rooli globaalien kärkiyritysten verkostoissa ja itsenäisinä toimijoina on kriittisen tärkeä. Positiivinen rakennemuutos synnyttää myös startup-yrityksiä, joiden on kyettävä linkittymään markkinoihin ja tuotannollisiin verkostoihin. Kehittämisympäristöjen eli ts. kasvualustojen tehtävä on koota yrityksiä yhteen, tuoda kriittistä osaamista yritysten käyttöön ja poluttaa yrityksiä monialaisten palvelu-, kehittämis- ja rahoitustoimijoiden suuntaan. Varsinais-Suomen nykyresurssit ovat täysin riittämättömät tarpeeseen. Alueella on vuositasolla käytettävissä 1,2 miljoonaa euroa EAKR-myöntövaltuutta (2017). Lisäksi Salon seudulle on ÄRM-statukselle (negatiivinen rakennemuutos) korvamerkittyä myöntövaltuutta jäljellä 2,8 miljoonaa euroa (EAKR) ja 1,3 miljoonaa euroa (kansallista mom. 45). Tämä rahoitus tulee sidottua valmistelussa oleviin hankkeisiin. Salon seudun ÄRM-status lakkaa vuoden 2017 lopussa.

- ⊙ Varsinais-Suomen lisätarve pk-yritysten kehittämisavustuksiin kahdelle vuodelle (2017–2018) on 6,4 miljoonaa euroa momentille 32.30.45. (Tarve on katsottu yhteistyössä Keski-Suomen ELY-keskuksen kanssa, joka keskitetysti vastaa pk-yritysten kehittämisavustuspäätösten tekemisestä.)

VARSINAIS-SUOMEN LIITTO
EGENTLIGA FINLANDS FÖRBUND
REGIONAL COUNCIL OF SOUTHWEST FINLAND